

Ω, ω, ὦμέγα, το εικοστό τέταρτο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμός, **ω´** = 800, αλλά **ω** = 800.000. Το όνομα **ὦ μέγα**, μεγάλο ή μακρό **ο**, είναι νεότερο και διακρίνει το γράμμα αυτό από το **ὀ μικρόν**, δηλαδή το μικρό ή βραχύ **ο**· αλλά ο τύπος **Ω** δεν χρησιμοποιούνταν στην Αθήνα μέχρι τον καιρό του άρχοντα Ευκλείδη (403 π.Χ.)· βλ. **E, H**.

Μεταβολές του **ω**, ιδίως στις διαλέκτους: **1.** Ιων., μερικές φορές αντί **α**, όπως, *ὤνθρωπος, ὠριστος*, αντί *ἄνθρωπος, ἄριστος*, **2.** Ιων., επίσης αντί **αυ**, όπως, *θῶμα, τρῶμα* αντί *θαῦμα, τραῦμα*· η μεταβολή αυτή είναι επίσης και Δωρ., *ὠλαξαντί αὔλαξ*, **3.** Αιολ. και Δωρ., *ω* αντί *ου*, όπως *ὠρανός, Μῶσα, κῶρος, λιπῶσα* αντί *οὔρανός, Μοῦσα, κοῦρος, λιποῦσα*· επομένως, οι καταλήξεις *ου* και *ους* στη γεν. ενικ. και αιτ. πληθ. μεταβάλλονται σε *ω* και *ως*, **4.** Δωρ., το *ω* γίνεται *ᾱ*, όπως, *πρῶτος, πρώτιστος, θεωρὸς* γίνονται *πρᾶτος, πρᾶτιστος, θεᾶρὸς*· οπότε η κατάληξη της γεν. πληθ. των πρωτοκλίτων *-ὦν* γίνεται *-ᾱν*, **5.** Αιολ., μερικές φορές το *ω* γίνεται *υ*, όπως *χελύνη* αντί *χελώνη*.

ὦ και **ὦ**, **1.** επιφών. που εκφράζει θαυμασμό, έκπληξη, αλλά επίσης χαρά και πόνο, όπως το δικό μας **Ω! Ωχ!**· με ονομ., *ὦ τάλας ἐγώ*, σε Σοφ. κ.λπ.· με γεν., *ὦ χρυσῶ*, σε Θεόκρ. **2.** με κλητ. είναι απλή προσφώνηση, π.χ. ως επίκληση θεῶν, *ὦ θεοί, ὦ Ζεῦ* κ.λπ.· με προστ., *ὦ χαῖρε*, σε Αισχύλ. Στην πρώτη περίπτωση συνήθως γράφεται **ὦ**, στη δεύτερη **ὦ**.

ῶ, Δωρ. αντί *οῦ*, γεν. του *ὄς*, Λατ. *quī*.

ᾠᾶρίων, ᾠᾶρίωνειος, Δωρ. αντί *ᾠρίων, ᾠριώνειος*.

ῶας, τό, Δωρ. αντί *οῦας, οῦς*, το αυτί.

ὠβά, ή, στη Λακωνία, διαίρεση των σπαρτιατικών φυλών, σε Πλούτ.

ὠβάζω, μέλ. —ζω, διαιρώ τους ανθρώπους σε *ὠβάς*, σε Πλούτ.

ὠγαθέ, κράση αντί *ὦ ἀγαθέ*.

ὠγινόμοι, κράση αντί *οἱ αἰγινόμοι*, σε Ανθ.

ὠγμός, ὀ (**ὠζω**), η κραυγή «*ωχ!*», σε Αισχύλ.

ᾠγῦγία, ή, μυθικό νησί στη Μεσόγειο, κατοικία της Καλυπσούς, σε Ομήρ. Οδ.

ᾠγύγιος[υ], -α, -ον και -ος, -ον, αυτός που ανήκει ή προέρχεται από τον ᾠγυγο, βασιλιά της Αττικής κατά τους μυθικούς χρόνους· από όπου γενικά, πανάρχαιος, παμπάλαιος, σε Ησίοδ., Πίνδ.· *τὰς ὠγυγίας Θήβας, τὰς ὠγυγίας Ἀθήνας*, σε Αισχύλ.

ὦδας, Δωρ. γεν. του *ὠδή*.

ὦδε, Αττ. **ὠδί**, δεικτικό επίρρ. του *ὅδε*· **I. 1.** λέγεται για τρόπο, κατ' αυτόν τον τρόπο, έτσι, τοιουτοτρόπως, και (πιο εμφιατικά και με ερωτηματική σημασία) τόσο πολύ, τόσο υπερβολικά, σε Όμηρ. κ.λπ.· το *ὦδε* συνάπτεται με το *ὥς*, τόσο... όσο..., στον Όμηρ.· ακολουθ. επίσης από αναφορ., *τίς ὦδε τλησικάρδιος, ὅτῳ...*; σε Αισχύλ.· *ὦδέ πως*, με κάποιον τρόπο, έτσι, σε Ξεν. κ.λπ. **2.** λέγεται για καταστάσεις, *πρόμολ' ὦδε*, έλα εδώ όπως είσαι, αμέσως, σε Όμηρ. **3.** επίσης χρησιμοποιείται για να προαγγείλει κάτι που έπεται, τοιουτοτρόπως, όπως ακολουθεί, στον ίδ.· *ὦδ' ἡμείματα*, σε Σοφ. **4.** με γεν., *ὦδε γένους*, τέτοιου γένους, σε Ευρ. **II.** λέγεται για δήλωση του τόπου, επιτόπου, εδώ, σε Σοφ., Θεόκρ.

ᾠδεῖον, τό, το Ωδεῖο, δημόσιο κτίριο που κτίστηκε στα χρόνια του Περικλή, και προοριζόταν για μουσικές παραστάσεις και για τη διεξαγωγή δικαστικών αγώνων, σε Αριστοφ., Πλούτ.

ὦδεον, παρατ. του *οἰδέω*.

ὠδή, ή, συνηρ. από το *ἀοιδή* (όπως το *ᾄδω* από το *ἀείδω*), **I.** τραγούδι, άσμα, ωδή, σε Όμηρ. Ὑμν., Σοφ., Ευρ.· πληθ., λυρική ποίηση, σε Πλάτ.· **II.** τραγούδι, τραγούδισμα, σε Πλούτ.

ὠδί[τ], Αττ., επιτετ. τύπος του ὦδε, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ὦδικός, -ή, -όν, αυτός που υπεραγαπά το τραγούδι, φωνητικός, μουσικός, σε Λουκ.: επίρρ. -κῶς, σε Αριστοφ.

ὠδίν, ή, μεταγεν. τύπος του ὠδίζ, σε Κ.Δ.

ὠδίνω[τ], συνήθως στον ενεστ., **I. 1.** έχω πόνους ή ωδίνες τοκετού, (κοίλο)πονώ ή υποφέρω, σε Ομήρ. Ιλ., Πλάτ. κ.λπ. **2.** με αιτ., γεννῶ, σε Ευρ.

II. 1. μεταφ., λέγεται για κάθε δυνατό πόνο, πονώ ή αγωνιῶ, σε Ομήρ. Οδ., Ευρ.: λέγεται για τη μέλισσα, εργάζομαι σκληρά, σε Ανθ.: λέγεται για το πνεύμα, βρίσκομαι σε κατάσταση πνευματικού μόχθου, εγκυμονῶ στοχασμούς, διενεργῶ με το μυαλό πνευματικές διεργασίες, ὥστε μ' ὠδίνειν τί φής, ὥστε να είμαι σε αγωνία για αυτό που λες, για την έννοια των λόγων σου, σε Σοφ. **2.** με αιτ., πονώ για κάποιο πράγμα, στον ίδ., σε Ανθ.

ὠδίζ, -ίνος, ή, δοτ. πληθ. ὠδίνεσσι, συνήθως στον πληθ., **I. 1.** πόνοι ή ωδίνες τοκετού, κοιλόπονοι, σε Ομήρ. Ιλ.: ἐν μόναίς ὠδῖσιν, με ένα κοιλοπόνημα, σε Πίνδ.: ἐν ὠδίνων ἀνάγκαις, σε Ευρ.: στον ενικ., κοιλόπονος, σε Πίνδ., Σοφ. **2.**

στον ενικ., επίσης, ο καρπός του πόνου του τοκετού ή της ωδίνης, γέννημα, παιδί, σε Αισχύλ., Ευρ.: ἄπτερον ὠδῖνα τέκνων, λέγεται για τα νεαρά πουλιά, τους νεοσσούς, σε Ευρ. **II.** μεταφ., κάθε είδους πόνος, άγχος, οδύνη, σε Αισχύλ.: επίσης, στον πληθ., λέγεται για τον έρωτα, ο πόθος, σε Σοφ., Πλάτ.

ὠδο-ποιός, -όν (ποιέω), αυτός που συνθέτει τραγούδια ή ωδές, σε Θεόκρ.

ὠδός, ό, συνηρ. του ἀοιδός, τραγουδιστής, σε Ευρ., Πλάτ.

ὠδῶδαι, ποιητ. αντί ὀδῶδαι· γ' ενικ. υπερσ. του ὄζω.

ὠεον, τό, ποιητ. αντί ὠόν, αυγό, σε Σιμων.

ὠξησα, αόρ. α' του ὄζω.

ὠζυρέ, ὠζυρά, κράση αντί ὦ οἰζυρέ, ὦ οἰζυρά.

ὠζω (ῶ), φωνάζω «ω! ω!», σε Αισχύλ.

ὠή, κραυγή ή κάλεσμα, ε εσύ! Λατ. heus, σε Αισχύλ. κ.λπ.

ὠήθεν, αόρ. α' του οἶομαι.

ὠθέω, Αττ. παρατ. ἐώθουν, αλλά γ' ενικ. επίσης ὠθει, Ιων. ὠθεσκε, μέλ.

ὠθήσω και ὠσω, αόρ. α' ἔωσα, και Ιων. και Επικ. ὠσα, γ' ενικ. ὠσασκε,

παρακ. ἔωκα· Μέσ., αόρ. α' ἐώσάμην, Ιων. και Επικ. ὠσάμην· Παθ., μέλ.

ὠσθήσομαι, αόρ. α' ἐώσθην, παρακ. ἔωσμαι, Μέσ. μτχ. ὠσμένος. **I. 1.** ωθῶ,

σπρώχνω, σκουντώ, απομακρύνω, λαῶν ἄνω ὠθεσκε, συνέχιζε να το σπρώχνει

προς τα πάνω, σε Ομήρ. Οδ.: ἀπ' ὀφθαλμῶν νέφος ἀχλὺς ὥσεν Ἀθήνη, σε

Ομήρ. Ιλ.: ἐκ μηροῦ δόρυ ὥσε, απέσπασε το δόρυ από το μηρό, στο ίδ.: ὥσαι

τινα ἀφ' ἵππων, στο ίδ.: ὥσαι ἐαυτὸν ἐς τὸ πῦρ, ρίχνω στη φωτιά, σε Ηρόδ.:

επομένως, ὠθῶ τινα ἐπὶ κεφαλὴν, σπρώχνω κάποιον ὥστε να πέσει με το

κεφάλι, σε Πλάτ.: κατὰ πετρῶν, σε Ευρ.: ὥσαι τὴν θύραν, σπρώχνω την

πόρτα, την ανοίγω με βία, σε Αριστοφ. **2.** σπρώχνω ή αναγκάζω προς

υποχώρηση στη μάχη, σε Ομήρ. Ιλ. **3.** εκδιώκω, εξορίζω, σε Τραγ.: ὥσαιτινα

φυγάδα, σε Πλάτ.: ὠθῶ τινα ἄθλαπτον, σε Σοφ. **4.** μεταφ., ὠθῶ τὰ πρήγματα,

«βιάζω» τα πράγματα, τα επισπεύδω, σε Ηρόδ. **5.** ἀπόλ., ὥσα παρέξ, εκδιώκω

από τη χώρα, σε Ομήρ. Οδ.: ὠθει βιαίως, σε Ευρ. **II.** Μέσ., συνήθως στον

αόρ. α', ωθῶ ή διώχνω από το μέρος μου, σπρώχνω ή διώχνω μακριά,

αποκρούω, ιδίως στη μάχη, τείχεος ἄψι ὠσασθαι, σε Ομήρ. Ιλ.: ὠσασθαι προτὶ

Ἴλιον, προτὶ ἄστυ, στο ίδ.: ὠσασθαι τὴν ἵππον, σε Ηρόδ.: ὠσαμένων τὸ κέρας,

σε Θουκ. **III. 1.** Παθ., σπρώχνω τον εαυτό μου, πέφτω βίαια, ἐπὶ κεφαλὴν, σε

Ηρόδ.: πρὸς βίαν, σε Ευρ. **2.** ανοίγω δρόμο για τον εαυτό μου διὰ βίας, σε

Ξεν., Πλάτ.: ωθοῦμαι, συνωστιζομαι, ὥπως το ὥστιζομαι, σε Ξεν.

ὠθίζομαι, Παθ., ὅπως το *ὠστίζομαι*, σπρώχνομαι ο ένας με τον άλλον, συνωστιζομαι, διαγωνίζομαι, σε Λουκ.· μεταφ., φιλονικώ, σε Ηρόδ.

ὠθισμός, ὁ, Ι. ὠθηση, σπρώξιμο· *ὠθισμός ἀσπίδων*, σπρώξιμο ασπίδας ενάντια σε άλλη ασπίδα, σε Θουκ. **ΙΙ.** (από το Παθ.) συνωστισμός, σπρώξιμο αγωνιζομένων σε μάχη, σε Ηρόδ., Ξεν.· μεταφ., *ὠθισμός λόγων*, σφοδρή φιλονικία, σε Ηρόδ.

ὠίετο[ι], γ' ενικ. παρατ. του *οἶομαι*.

ῶϊξ, αόρ. α' του *οἶννυμι*.

ὠίσθην, αόρ. α' του *οἶομαι*.

ὠκ, Δωρ. κράση αντί *ὁ ἐκ*.

ῶκα, ποιητ. επίρρ. του *ὠκύς*. **1.** γρήγορα, ταχέως, αμέσως, σε Όμηρ.· επιτετ., *μάλ' ῶκα, ῶκα μάλ'*, στον ίδ. **2.** λέγεται για δήλωση του χρόνου, *ῶκα ἔπειτα*, αμέσως, ταχέως, ευθύς, στον ίδ.

ὠκέᾱ, Επικ. αντί *ὠκεῖα*, θηλ. του *ὠκύς*.

ᾠκεᾶνίνη[ι], ἡ, κόρη του Ωκεανού, σε Ησίοδ.

ὠκεᾶνίς, -ίδος, θηλ. επίθ., αυτή που βρίσκεται ή προέρχεται από τον ωκεανό· *ὠκεανίδες αὔραι*, σε Πίνδ.

ᾠκεᾶνίτις, -ίδος 1. = *ὠκεᾶνίς*, σε Ανθ. **2.** *ἡ ὠκεανίτις* (ενν. γῆ), η ακτή του Ωκεανού, σε Στράβ.

ᾠκεᾶνόνδε, επίρρ., στον Ωκεανό, σε Όμηρ. Ὑμν.

ᾠκεανός, -οῦ, ὁ, Ι. ο Ωκεανός, γιος του Ουρανού και της Γης, σε Ησίοδ.·

σύζυγος της Τηθύος, πατέρα της Θέτιδας, σε Ομήρ. Ιλ. Στον Όμηρο ο Ωκεανός είναι ένας μεγάλος ποταμός (*ὠκεανὸς ποταμός*), ο οποίος ρέει κυκλικά στη σφαίρα της γης και επιστρέφει στον εαυτό του (*ἀψόρροος*). **ΙΙ.** ἔπειτα, ο Ωκεανός παρέμεινε ως το όνομα που χρησιμ. για να δηλώσει τη μεγάλη εξωτερική θάλασσα, αντίθ. προς την «εσωτερική» ή τη Μεσόγειο θάλασσα (*θάλασσα, πόντος*), σε Ηρόδ., Πίνδ. κλπ.

ὠκειᾶων[ᾱ], Επικ. αντί *ὠκειῶν*, γεν. πληθ. του θηλ. του *ὠκύς*.

ὠκέως, επίρρ. του *ὠκύς*, σε Πίνδ.

ὠκῆεις, -εσσα, -εν, μεταγεν. ποιητ. τύπος του *ὠκύς*, σε Ανθ.

ῶκιστα, υπερθ. επίρρ. του *ὠκύς*, όσο το δυνατόν πιο γρήγορα, σε Ομήρ. Οδ.

ῶκιστος, ὠκίων, ανώμαλος υπερθ. και συγκρ. του *ὠκύς*.

ῶκνεον, παρατ. του *ὀκνέω*.

ὠκτεῖρα, αόρ. α' του *οἶκτεῖρω*.

ὠκύ-ἄλος, -ον, αυτός που πλέει γρήγορα στη θάλασσα, αυτός που αναπτύσσει ταχύτητα πάνω στη θάλασσα, επίθ. που χρησιμοποιείται για πλοίο, σε Όμηρ., Σοφ.

ὠκῦ-βόλος, -ον (βάλλω), αυτός που χτυπά γρήγορα, που πλήττει γρήγορα, λέγεται για τόξο, σε Σοφ.· επίσης, λέγεται για βέλη, σε Ανθ.

ὠκῦ-δήκτωρ, -ορος, ὁ (δάκνω), αυτός που δαγκώνει κοφτερά, με οξύτητα, σε Ανθ.

ὠκῦ-δίδακτος[ι], -ον, αυτός που διδάσκεται γρήγορα, σε Ανθ.

ὠκῦ-δίνητος[ι], Δωρ. -*ᾱτος*, -ον, αυτός που περιστρέφεται σαν δίνη, δηλ. γρήγορα, σε Πίνδ.

ὠκυ-δρόμας, -ου, ὁ = το επόμ., σε Ανθ.

ὠκύ-δρομος, -ον, αυτός που τρέχει γρήγορα, με ορμή, σε Ευρ.

ὠκυ-επής, -ές, γεν. -έος (ἔπος), αυτός που μιλάει γρήγορα, σε Ανθ.

ὠκύ-θοος, -α, -ον (θέω), αυτός που τρέχει γρήγορα, σε Ευρ.

ὠκυ-μάχος, -ον (μάχομαι), αυτός που μάχεται γρήγορα, σε Ανθ.

ὠκύ-μορος, -ον, I. αυτός που πεθαίνει γρήγορα, που πεθαίνει πρόωρα, επίθ. του Αχιλλέα, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὠκυμωρώτατος ἄλλων*, στο ίδ. **II.** Ενεργ., αυτός που επιφέρει γρήγορο ή πρόωρο θάνατο, σε Ομηρ.

ὠκῦ-πέτης, -ου, ὁ (πέτομαι), αυτός που πετάει γρήγορα, που τρέχει γρήγορα, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.· μεταφ., *ὠκυπέτης μόρος*, σε Σοφ.

ὠκύ-ποινος, -ον (ποινή), αυτός που τιμωρείται άμεσα, σε Αισχύλ.

ὠκύ-πομπος, -ον, αυτός που φέρνει γρήγορα, που μεταφέρει άμέσως, σε Ευρ.

ὠκύ-πορος, -ον, αυτός που πηγαίνει, που πορεύεται γρήγορα, επίθ. που λέγεται για πλοία, σε Ομήρ. Ιλ.· λέγεται για ποτάμια ή ρυάκια, αυτός που ρέει γρήγορα, σε Αισχύλ.

ὠκύ-πος, -ον, σπάνιος ποιητ. τύπος ισοδ. του επόμ., σε Ανθ.

ὠκύ-πους, ὁ, ἡ ή -πουν, τό, αιτ. αρσ. *ὠκύπουν*, Επικ. δοτ. πληθ. *ὠκυπόδεσσι* κ.λπ.· γοργοπόδαρος, επίθ. που λέγεται για τα άλογα, σε Όμηρ.· *ίππικῶν ὠκύπους ἄγών*, σε Σοφ.· *κύνες*, σε Ευρ. κ.λπ.

ὠκύ-πτερος, -ον (πτερόν), I. αυτός που έχει γρήγορα φτερά, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** *ὠκύπτερα*, τά, τα μακριά γρήγορα φτερά, σε Αριστοφ.

ὠκῦ-ρόης, Δωρ. -ρόας, ὁ, = το επόμ., σε Ευρ., Ανθ.

ὠκύ-ροος, -ον, ποιητ. επίθ., αυτός που ρέει γρήγορα, σε Ομήρ. Ιλ.

ὠκύς[υ], ὠκεῖα, ὠκύ, γεν. -έος, εἰας, έος, Επικ. και θηλ. *ὠκέᾶ*, θηλ. πληθ.

ὠκεῖται, Επικ. γεν. *ὠκειάων*. **I. 1.** (συγγενές προς το ὄζυς)· γρήγορος, ταχύς, ορμητικός, σε Ομήρ. Οδ.· *πόδαςὠκύς*, λέγεται για τον Αχιλλέα, σε Ομήρ. Ιλ.· *πόδαςὠκέα*, λέγεται για την Ίριδα, στο ίδ. κ.λπ. **2.** = ὄζυς, κοφτερός, σε Ανθ.

II. επίρρ. -έως, σε Πίνδ., αλλά στον τύπο *ὦκα* — σχημ. όπως το *τάχα*— βρίσκεται συχνά στον Όμηρ. **III.** Ομαλά παραθετικά, *ὠκύτερος, ὠκύτατος*, σε Ομήρ. Οδ.· ανώμ. υπερθ., *ὦκιστος*, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ.

ὠκύ-σκοπος, -ον, αυτός που σκοπεύει με το τόξο γρήγορα· *ὠκύσκοπος Απόλλων*, σε Ανθ.

ὠκύτης, -ητος, ἡ, ταχύτητα, γρηγοράδα, οξύτητα, βιασύνη, σε Πίνδ., Ευρ.

ὠκῦ-τόκος, -ον, I. αυτός που συντελεί στο γρήγορο και εύκολο τοκετό· μεταφ., λέγεται για ποτάμι με ζωογόνα και γονιμοποιό δύναμη, σε Σοφ. **II.** προπαροξ., *ὠκύ-τοκος, -ον*, γεννημένος γρήγορα· ως ουσ., *ὠκύτοκον, τό*, γρήγορος τοκετός, εύκολος τοκετός, σε Ηρόδ.

ὦλαξ, -ακος, ἡ, Δωρ. αντί *αὔλαξ*.

ὦλαφος, κράση αντί *ὁ ἔλαφος*.

ὠλέ-κρᾶνον, τό, το σημείο του αγκώνα, σε Αριστ.

ὠλένη, ἡ, Λατ. Ulna, αγκώνας και ορθότερα το τμήμα του βραχίονα του χεριού από τον αγκώνα και κάτω, σε Ομηρ. Ύμν., Τραγ. κ.λπ.· *περὶ ὠλένας δέρα βάλλειν*, σε Ευρ.· *ὠλέναι ἄκραι*, χέρια, στον ίδ.· *ψήφους διηρίθμισε ὠλένη*, με το χέρι, στον ίδ.

ᾠλενος, ἡ, Ωλενος, πόλη της Αχαΐας, σε Ομήρ. Ιλ.· πιθ. ονομάστηκε έτσι λόγω της θέσης της στην καμπή (*ὠλένη*) ὀρους.

ὦλεσα, αόρ. α' του *ὄλλυμι*.

ὠλεσί-βωλος, -ον, αυτός που θραύει, σπάζει βώλους, σε Ανθ.

ὠλεσί-καρπος, -ον, αυτός που χάνει, καταστρέφει τους καρπούς του· *ίτέαι ὠλεσικάρποι*, γιατί αυτά τα δέντρα αποβάλλουν τους καρπούς τους προτού ωριμάσουν, σε Ομήρ. Οδ.

ὠλεσί-οικος, -ον, αυτός που καταστρέφει το σπίτι του, σε Αισχύλ.

ὦλετο, γ' ενικ. αορ. β' του *ὄλλυμι*.

ὠλιγώρημαι, Παθ. παρακ. του *ὀλιγορέω*.

ὠλίσθησα, ὠλισθον, αόρ. α' και β' του *ὀλισθαίνω*.

ὄλλος, ὄλλοι, Ιων. κράση ἀντί *ὁ ἄλλος, οἱ ἄλλοι*.

ὠλόμην, Μέσ. ἀόρ. β' του *ὄλλυμι*.

ὦλξ, ἦ, συγκοπτ. ἀντί *ὦλαξ, αὐλάξ*, αὐλάκι, μόνο σε αιτ. *ὦλκα, ὦλκας*, σε Όμηρ., Μόσχ.

ὠμ-αχθής, -ές (ἄχθος), αὐτός που εἶναι βαρὺς στους ὠμούς, σε Ἀνθ.

ὦμες, Δωρ. ἀντί *ὦμεν*, α' πληθ. υποτ. του *εἰμί*.

ὠμ-ηστής, Δωρ. — **τάς, -οῦ, ὁ (ὠμός, ἐσθίω)**, αὐτός που τρώει ὠμό κρέας, ὠμοφάγος, σε Όμηρ. Ιλ., Αἰσχύλ., Σοφ. κ.λπ. · με θηλ. ους., *Ἐχιδνα ὠμωστής*, σε Ησίοδ. · χρησιμοποιεῖται ὡς ἐνδειξη ἀγριότητος, θηριωδίας, *ὠμωστής καὶ ἄπιστος ἀνὴρ*, σε Όμηρ. Ιλ.

ὦμιον, υποκορ. του *ὦμος*, σε Ἀνθ.

ὦμμαι, Παθ. παρακ. του *ὀράω*.

ὠμμάτωμαι, Παθ. παρακ. του *ὀμματόω*.

ὠμο-βόειος, Ιων. -**βόεος ἢ ὠμοβόϊνος**, -α, -ον, αὐτός που φτιάχτηκε ἀπὸ ὠμό, ἀκατέργαστο δέρμα βοδιού, σε Ηρόδ., Ξεν. · *ἢ ὠμοβοέη* (ενν. *δορά*), ἀκατέργαστο δέρμα βοδιού, σε Ηρόδ.

ὠμο-βρώς, -ῶτος, ὁ, ἡ (βιβρώσκω), αὐτός που τρώει ὠμό κρέας, σε Ευρ.

ὠμο-γέρον, -οντος, ὁ, ἡ, ἀκμαῖος, δραστήριος γέρος, σε Όμηρ. Ιλ.

ὠμο-δάκῃς, -ές (δάκνω), αὐτός που δαγκώνει ἀγρία, με ὠμό τρόπο, σε Αἰσχύλ.

ὠμό-δροπος, ον (δρέπω), αὐτός που συλλέγεται πρὶν ωριμάσει· *νομίμων ὠμοδρόπων προπάροιθεν*, λέγεται γιὰ ἐκεῖνον που δρέπει τὰ πρῶτα νεαρά ἀνθὴ τῆς παρθενίας πρὶν τὸ γάμο, σε Αἰσχύλ.

ὠμο-θετέω, -ήσω (τίθημι), λέγεται σε τελετὴ θυσίας, τοποθετῶ ὠμά κομμάτια κρέατος ἐπὶ τῶν μηρίων (βλ. σχετικά), σε Όμηρ. · Μέσ. *ὠμοθετεῖτο*, σε Όμηρ. Οδ.

ὦμοι ἢ ὦμοι = *ὦ μοι*, Λατ. *hei mihi*, ἀλίμονο σ' ἐμένα!, σε Σοφ.

ὠμοίωσα, ἀόρ. α' του *ὀμοιόω*.

ὠμο-κρᾶτής, -ές, γεν. -*εος* (ὠμός), αὐτός που ἔχει δύναμη ἀγρία, ὠμή, ὠρμή ἀτίταση· ἢ (ὦμος) αὐτός που ἔχει δυνατοὺς ὠμούς, σε Σοφ.

ὠμο-πλάτη[ᾱ], ἡ (ὦμος), ὠμοπλάτη, σε Θεόκρ. · συνήθως στὸν πληθ., *ὠμοπλάται*, Λατ. *scapulae*, σε Ξεν. κ.λπ.

ὦμος, ὁ, Λατ. *humerus*, **1.** τὸ μέρος ἀπὸ τὴν κλείδα μέχρι τὸ βραχίονα μαζί με τὴν κεφαλὴ τοῦ βραχίονα (*ὠλένη*, Λατ. *ulna*, εἶναι τὸ κατώτερο μέρος τοῦ βραχίονα)· *ἐπ' ὧμου φέρειν*, σε Όμηρ. Οδ.· *ὧμοισι φορέειν*, σε Όμηρ. Ιλ.· *ἔχειν ἀνὰ ὧμῳ*, σε Όμηρ. Οδ.· *ὧμοισι τοῖς ἐμοῖσι*, με τὴ δύναμη τῶν ὠμῶν μου, σε Ηρόδ.· *ἀποστρέφειν τὸν ὧμον*, παθαίνω ἐξάρθρωση στὸν ὠμο, σε Ἀριστοφ. **2.** ἐπίσης χρησιμοποιεῖται γιὰ τὰ ζῶα, ὅπως π.χ. γιὰ τὰ ἄλογα, Λατ. *armus*, σε Όμηρ. Ιλ., Ξεν.

ὠμός, -ή, -όν, I. 1. ὠμός, ἀψητος, Λατ. *crudus*· λέγεται κυρίως γιὰ τὸ κρέας, σε Όμηρ.· *ὠμόνκαταφαγεῖν τινα*, τρώω κάποιον ὠμό, παροιμ. δηλώνει τὴν ὠμὴ βία, σκληρότητα, σε Ξεν.· με τὴν ἴδια σημασία, *ὠμόν βεβρώθεις Πρίαμον*, σε Όμηρ. Ιλ. **2.** λέγεται ἐπίσης γιὰ φρούτο ἀνώριμο, σε Ἀριστοφ., Ξεν. **II. 1.** μεταφ., ἀγριος, τραχὺς, σκληρός, ἀξεστος, σε Τραγ., Θουκ. κ.λπ.· ουδ. πληθ. *ὠμά*, ὡς ἐπίρρ., σκληρά, σε Όμηρ. Ιλ.· τὸ ομαλὸ ἐπίρρ. εἶναι *ὠμῶς*, σε Θουκ. κ.λπ.· υπερθ., *ὠμότατα διακεῖσθαι πρὸς τινα*, σε Ἰσοκρ. **2.** ἀξεστος, σκληρός, σε Σοφ.· *ὠμότερος συκοφάντης*, ἀγροικότερος, βαναυσότερος, τραχύτερος συκοφάντης, σε Δημ.· ἐπίρρ., ἀγενῶς, βαναύσως, στὸν ἴδ. **3.** (ἀπὸ τὴ σημασία I. 2) *ὠμόν γῆρας*, ἀνώριμο, πρόωρο γῆρας, σε Όμηρ. Οδ., Ησίοδ. **ὦμοσα**, ἀόρ. α' του *ὀμνυμι*.

ὠμό-σιτος, -ον, λέγεται για τη Σφίγγα, αυτή που τρώει ωμές σάρκες ανθρώπων, σε Αισχύλ.· *χαλαί ὠμόσιτοι*, επίσης για τη Σφίγγα, σε Ευρ.
ὠμο-σπάρακτος[ᾱ], -ον (σπαράσσω), αυτός που κατασπαράχθηκε ωμός, σε Αριστοφ.
ὠμότης, -ητος, ἡ (ὠμός), ωμή κατάσταση· μεταφ., αγριότητα, σκληρότητα, βία, σε Ευρ., Ξεν. κ.λπ.
ὠμο-τόκος, -ον, αυτός που γεννά πρόωρα· μεταφ., λέγεται για το αμπέλι, σε Ανθ.
ὠμο-φάγος[ᾱ], -ον (ὠμός, φαγεῖν), αυτός που τρώει ωμό κρέας, σαρκοφάγος, σε Ομήρ. Ιλ., Θουκ.
ὠμό-φρων, -ονος, ὁ, ἡ (φρήν), αυτός που έχει σκληρό φρόνημα, σκληρός, βίαιος, ωμός, σε Τραγ.· *ἐπίρρ. ὠμοφρόνως*, σε Αισχύλ.
ῶν, Ιων. και Δωρ. αντί *οῦν*.
ῶνα, ῶναξ, κ.ράση αντί *ῶ ἄνα, ῶ, ἄναξ*.
ὠνάμην[ᾱ], Μέσ. αόρ. α΄ του *ὀνίνημι*.
ῶνατο, γ΄ ενικ. αορ. α΄ του *ὀνομαι*.
ῶνεμος, Δωρ. κ.ράση αντί *ὁ ἄνεμος*.
ὠνέομαι, μέλ. -*ήσομαι*· στην Αττ. συνήθως με συλλαβ. αύξηση, παρατ. *έωνούμην* (αλλά *ὠνέετο, ὠνέοντο*, στον Ηρόδ.), αόρ. α΄ *έωνησάμην* ή *ὠνησάμην*, αλλά το *ὠνήσατο* είναι πολύ αμφίβ. (διότι στην Αττ. ο αόρ. είναι *ἐπριάμην*), παρακ. *έώνημαι (ῶνος)*· **I. 1.** Αποθ., αγοράζω, προσφέρω τιμή, αντίθ. προς τα *πωλέω, πιπράσκω*, όπως το Λατ. *emere* είναι αντίθ. του *vendere*· αλλά στον ενεστ. και στον παρατ., προσφέρομαι να αγοράσω, διαπραγματεύομαι, παζαρεύω κάτι, σε Ησίοδ.· *ὠνέεσθαι τῶν φορτίων*, (ότι) διαπραγματεύονταν να αγοράσουν κάποια πράγματα από τα φορτία (των πλοίων), σε Ηρόδ.· *Κροῖσός σφι ὠνεομένοισι ἔδωκε*, (το) ἔδωσε σε αυτούς, όταν αυτοί προσφέρθηκαν να (το) αγοράσουν, στον ιδ.· *ὠνέομαί τι παρά τινος*, αγοράζω κάτι από κάποιον άλλο, στον ιδ.· *ὠνέομαι ἐκΚορίνθου*, αγοράζω αγαθά από την Κόρινθο, σε Ξεν.· με γεν. της τιμής, αγοράζω αντί... (τόσου τιμήματος), σε Ηρόδ., Αττ.· απόλ. *μτχ. ὠνούμενος*, αγοράζοντας, με αγορά, σε Ξεν.· *ὁ ὠνούμενος*, ο αγοραστής, στον ιδ.· *ὁ έωνημένος*, αυτός που γίνεται κύριος δούλου από αγορά, σε Αριστοφ. **2.** αγοράζω δημόσιους φόρους ή δασμούς ή ορθότερα προσφέρω τιμή γι' αυτούς· *ὠνέομαι μέταλλα*, σε Δημ. κ.λπ. **3.** εξαγοράζω κάποιον με χρήματα για να αποφύγω κάτι, εξαγοράζω τη σιωπή κάποιου, στον ιδ.· *ὠνέομαί τινα*, χρηματίζω κάποιον με δώρα, διαφθείρω, εξαγοράζω την εύνοια κάποιου, στον ιδ. **II.** Ορισμένες φορές χρησιμ. ως Παθ., αγοράζομαι, όπως στη φράση *ὠνούμενά τε καὶ πιπρασκόμενα*, σε Πλάτ.· Παθ. *μτχ. έωνημένος*, στον ιδ., σε Δημ.· γ΄ ενικ. *υπερσ. έώνητο*, σε Αριστοφ.· Παθ. αόρ. α΄ *έωνήθην*, σε Ξεν.
ὠνή, ἡ (ῶνος), I. 1. απόκτημα, αγορά, Λατ. *emptio*· *ὠνή καὶ πρᾶσις*, αγορά και πώληση, σε Ηρόδ., Πλάτ. **2.** αγορά, παζάρεμα, σε Ευρ. **II.** συμβόλαιο μίσθωσης των δημόσιων φόρων και δασμών, σε Ανδοκ., Πλούτ. **III.** τα προς αγορά χρήματα, εξαγοράσιμη τιμή, σε Λυσ., Πλούτ.
ὠνήμην, Μέσ. Επικ. αορ. β΄ του *ὀνίνημι*· **ὠνήθην**, αόρ. α΄.
ὠνήρ, Ιων. και Δωρ. κ.ράση αντί *ὁ ἄνήρ*.
ῶνησα, αόρ. α΄ του *ὀνίνημι*.
ὠνητέος, -α, -ον, 1. ρημ. επίθ. του *ὠνέομαι*, αυτός που πρέπει να αγοραστεί, σε Πλάτ. **2.** *ὠνητέον*, αυτό που πρέπει να αγοράσει κάποιος, σε Λουκ.
ὠνητής, -οῦ, ὁ, αγοραστής, αυτός που αποκτά κάτι, σε Ξεν., Αισχίν.

ὠνητός, -ή, -όν και -ός, -όν, I. ρημ. επίθ., αγορασμένος, αγοραστός· λέγεται για δούλους, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ. κ.λπ.· *ὠνητὴ δύναμις*, μισθοφορική δύναμη αντίθ. προς το *οἰκεία*, σε Θουκ. **II.** αυτός τον οποίο μπορεί κάποιος να αγοράσει, αυτός που πρέπει να αγοραστεί, Λατ. *venalis*· *ἐλπίς*, σε Ευρ.· με γεν. της τιμής, *δόξα χρημάτων οὐκ ὠνητή*, η δόξα, η καλή φήμη δεν εξαγοράζεται με χρήματα, σε Ισοκρ.· αλλά, *ἐλπίς χρήμασιν ὠνητή*, η ελπίδα αγοράζεται με χρήματα, σε Θουκ.

ὠνθρωπε, Αττ. κράση αντί *ὦ ἄνθρωπε*· **ὠνθρωπος, ὠνθρωποι**, Ιων. κράση αντί *ὁ ἄνθρωπος, οἱ ἄνθρωποι*.

ὠνιος, -α, -ον και -ος, -ον (ῶνιος), 1. αγοραστός, αυτός που τίθεται προς πώληση, Λατ. *venalis*· *πῶς ὁ σῖτος ὠνιος*; πόσο μπορεί να αγοραστεί το σιτάρι; σε Αριστοφ.· *ἐς ὠνιον ἐλθεῖν*, έρχομαι στην αγορά, μπαίνω σε διαδικασία αγοραπωλησίας, σε Θέογν.· *ὠνιον εἶναι*, κάτι βρίσκεται προς πώληση, σε Πλάτ.· *τὰ ὠνία*, αγαθά προς πώληση, εμπορεύματα στην αγορά, σε Ξεν. κ.λπ.· με γεν. της τιμής, *αἵματος ἢ ἀρετῇ ὠνία*, σε Αισχίν. **2.** λέγεται για τη δωροδοκία άρχοντα μέσω χρημάτων ή δώρων, σε Αριστ.

ὠνόητε, κράση αντί *ὦ ἀνόητε*.

ὠνομα, τό, Αιολ. αντί *ὄνομα*.

ὠνομασμένως, επίρρ. μτχ. Παθ. παρακ. του *ὀνομάζω*, δίνοντας όνομα, με όνομα, σε Αριστ.

ὠνοντο, γ' πληθ. παρατ. του *ὀνομαι*.

ῶνος, ὁ, I. Λατ. *venum*, χρήματα για αγορά, τιμή, ποσό που καταβάλλεται για ένα πράγμα, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν. πράγμ., *Λυκάονος ῶνον ἔδωκεν*, λέγεται για τον Λυκάονα, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** αγορά, σε Ομήρ. Οδ.

ὠνοσάμην, Μέσ. αόρ. α' του *ὀνομαι*.

ὠνοχόουν, παρατ. του *οἶνοχόεω*.

ὠνώμαι, Παθ. παρακ. του *οἶνόω*.

ὠξ, Δωρ. κράση αντί *ὁ ἐξ*.

ῶξε, γ' ενικ. αορ. α' του *οἶγνυμι*.

ῶόν, τό, 1. Λατ. *onum*, αυγό, σε Αττ. **2.** λέγεται για τα αυγά των ψαριών, σε Ηρόδ.

ὠόπ, επίσης *ὠὸπ ὄπ*, κέλευσμα του κελευστή για να σταματήσει η κωπηλασία, σε Αριστοφ.

ὠπᾶσα, αόρ. α' του *ὀπάζω*.

ῶπερ, Δωρ. αντί *οὔπερ*, όπου, σε Θεόκρ.

ὠπλεον, παρατ. του *ὀπλέω*.

ὠπλίσσατο, γ' ενικ. Επικ. Μέσ. αορ. α' του *ὀπλίζω*.

ῶπολλον, κράση αντί *ὦ Ἀπόλλων*.

ὠπόλλων, κράση αντί *ὁ Ἀπόλλων*.

ὠπολοί, κράση αντί *οἱ αἵπολοι*.

ῶπται, γ' ενικ. Παθ. παρακ. του *ὀράω*.

ῶπτησα, αόρ. α' του *ὀπτάω*.

ῶρ, ή, Επικ. δοτ. πληθ. *ῶρεσσιν*, συνηρ. αντί *ῶαρ*.

ῶρα, Ιων. **ῶρη, ή** (συγγενές προς το *οὔρος* B), φροντίδα, προσοχή, μέριμνα, πρόνοια, ενδιαφέρον για άνθρωπο ή πράγμα· με γεν., σε Ησίοδ., Σοφ.· *μηδεμίαν ὥρην ἔχειν γυναικῶν*, σε Ηρόδ.

ῶρα, Ιων. **ῶρη, ή**, Επικ. γεν. πληθ. *ῶράων*, Ιων. *ῶρέων*· ποιητ. δοτ. πληθ. *ῶραισι*, Λατ. *hora*·

A. κάθε στιγμή ή χρονική περίοδος, είτε του έτους, του μήνα ή της ημέρας (*νυκτός τε ὥραν καὶ μηνὸς καὶ ἐνιαυτοῦ*, σε Ξεν.)· απ' όπου, **I. 1.** τμήμα του

έτους, εποχή· στον πληθ., εποχές, σε Ομήρ. Οδ., Ησίοδ. κ.λπ.· *περιτελλομέναις ὥραις*, σε Σοφ.· *τῆς ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ*, σε Θουκ.· αρχικά διακρίνονταν τρεις εποχές· **α)** άνοιξη, *ἔαρος ὥρη, ὥρη εἰαρινή*, σε Όμηρ.· **β)** καλοκαίρι, *θέρεος ὥρη*, σε Ησίοδ., *ὥρα θερινή*, σε Ξεν.· **γ)** χειμώνας, *χειμάτος ὥρη*, σε Ησίοδ., *ὥρη χειμερίη*, σε Ομήρ. Οδ.· η τέταρτη εποχή, *ὀπώρα*, αναφέρεται πρώτα στον Αλκμ. **2.** απόλ., η ακμή του έτους, η ώρα της άνοιξης· *ὅσα φύλλα γίνγεται ὥρη*, σε Όμηρ.· στους ιστορικούς, η ώρα του έτους που είναι κατάλληλη για πόλεμο, το καλοκαίρι, κυρίως στη φράση, *ὥρα ἔτους*, σε Θουκ. κ.λπ. **3.** το έτος γενικά, σε Ηρόδ.· *ἐν τῇ πέρυσιν ὥρα*, κατά το προηγούμενο έτος, σε Δημ. κ.λπ. **4.** στον πληθ., τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, μεταξύ των οποίων το καλοκαίρι θεωρείται ο νότος, ενώ ο χειμώνας ο βορράς, σε Ηρόδ. **II. 1.** μέρος της ημέρας ή του ημερονυκτίου, *αἱ ὥραι τῆς ἡμέρας*, οι ώρες της ημέρας, τα μέρη της ημέρας, πρωί, μεσημέρι, απόγευμα, βράδυ, σε Ξεν.· επίσης, *νυκτὸς ἐν ὥρῃ*, την ώρα της νύχτας, σε Όμηρ. Ὑμν.· *ὀψὲ τῆς ὥρας*, αργά μέσα στην ημέρα, σε Δημ. **2.** μέρα και η νύχτα πιθ. χωρίστηκαν πρώτα σε είκοσι τέσσερις ώρες από τον αστρονόμο Ἰππαρχο (περίπου το 150 π.Χ.)· αλλά η διαίρεση της φυσικής μέρας (από ανατολή ηλίου μέχρι δύση) σε δώδεκα μέρη είχε εισαχθεῖ ήδη πριν από τον Ηρόδ. (2. 109). **III. 1.** κατάλληλη στιγμή ή εποχή για ένα πράγμα (καιρός), *ὅταν ὥρα ἦκη*, σε Ξεν. κ.λπ. **2.** με γεν. πράγμ., *ὥρη κοῖτοιο, ὕπνου*, η ώρα του κρεβατιού, η ώρα του ύπνου, σε Ομήρ. Οδ.· *ὥρη δόρποιο*, στο ιδ.· *καρπῶν ὥραι*, σε Αριστοφ. **3.** *ὥρα (ἐστίν)*, με απαρ., είναι ώρα, κατάλληλος καιρός για να γίνει κάτι, *ἀλλὰ καὶ ὥρη εὐδειν*, σε Ομήρ. Οδ.· *δοκεῖ οὐχ ὥρα εἶναι καθεύδειν*, σε Ξεν. κ.λπ. **4.** με επιρρ. χρήση, *τὴν ὥρην*, κατά τον προσήκοντα χρόνο, σε Ηρόδ., Ξεν.· *ἀλλὰ τὴνῶρα*, σε αυτήν τη στιγμή, σε Ησίοδ.· *ἐν ὥρῃ*, στον προσήκοντα χρόνο, στην κατάλληλη στιγμή, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ.· επίσης, *αἰεὶ ἐς ὥρας*, κατά διαδοχικές εποχές, σε Ομήρ. Οδ.· *καθ' ὥραν*, σε Θεόκρ.· *πρὸ τῆς ὥρας*, σε Ξεν. **IV.** μεταφ., η ακμή της νεότητας, νεότητα, νεαρή ηλικία· *ὥραν ἔχειν*, σε Αισχύλ.· *πάντες οἱ ἐν ὥρα*, σε Πλάτ. κ.λπ.· *φεῦ, φεῦ τῆς ὥρας! τοῦ κάλλους!*, *αχ! τί νιάτα! τί ομορφιά!* σε Αριστοφ. κ.λπ.· **V.** = *τὰ ὠραῖα*, καρποί που παράγονται κατά τις εποχές του έτους, σε Ξεν.**B.** με μυθολογική σημασία, *αἱ Ὠραι*, οι Ὠρες, φύλακες των πυλών του ουρανού, σε Ομήρ. Ιλ., και υπηρέτριες των θεών, στο ιδ.· ήταν τρεις στον αριθμό, κόρες του Δία και της Θέμιδος· η Ευνομία, η Δίκη και η Ειρήνη, φύλακες των έργων των ανθρώπων, προστάτιδες των ωρών του έτους και των καρπών της εποχής, σε Ησίοδ.· πολλές φορές βρίσκονται μαζί με τις Χάριτες, *Χάριτες καὶ εὐφρονες Ὠραι*, σε Όμηρ. Ὑμν., Ησίοδ.

ὠραῖος, -α, -ον, I. 1. αυτός που παράγεται στη σωστή εποχή (*ὥρα*), εποχιακός, έγκαιρος, ώριμος· λέγεται ιδίως για τα φρούτα, όπως το Λατ. *hornus* (από το *hora*)· *βίος ή βίοτος ὠραῖος*, μεγάλη ποσότητα από φρούτα (γενικά από τροφές) που μαζεύτηκαν την κατάλληλη εποχή, σε Ησίοδ.· *ὠραῖοι καρποί*, τα φρούτα, γενικά οι καρποί της εποχής, σε Ηρόδ.· με αυτή τη σημασία, *ὠραῖα, τά*, σε Θουκ., Ξεν.· επίσης, λέγεται για τα ζώα, *ὠραῖοι ἄρνες*, τα αρνιά του έτους, σε Ανθ. **2.** *ἡ ὠραία*, όπως *ὥρα I.* (βλ. αυτ.)· **3.** καλοκαίρι, ιδίως οι τέσσερις-πέντε μήνες κατά τους οποίους γίνονταν οι εκστρατείες, σε Δημ.· *ἀλλά επίσης, τὴν μὲν ὠραίην οὐχ ὕει*, δεν βρέχει κατά την εποχή (ενν. της βροχής), σε Ηρόδ. **II. 1.** αυτός που συμβαίνει ή γίνεται στην προσήκουσα εποχή, στον κατάλληλο καιρό, εποχιακός, έγκαιρος· *ἄροτος, ἔργον*, σε Ησίοδ.· *ὠραῖόν ἐστι*, ο καιρός είναι καλός, σε Πλούτ. **2.** μεταφ., εποχιακός, έγκαιρος, κατάλληλος, αρμόδιος, *ὠραῖα ἱερά*, σε Πλάτ. **III. 1.** λέγεται για ανθρώπους,

κατάλληλος ή ώριμος για κάποιο πράγμα· με γεν., *γάμων* ή *γάμου ώραίη*, σε Ηρόδ.: *ἐς ἥβην ώραίαν γάμων*, σε Ευρ.: λέγεται για ηλικιωμένος άνθρωπος, ώριμος για θάνατο· *πατήρ γε μὴν ώραῖος*, στον ίδ.: *ωραίῳ ἔσταμεν βίου, θανεῖν ἔτοιμος*, στον ίδ. **2.** αυτός που βρίσκεται στην ακμή της ηλικίας του, νεανικός, σε Ησίοδ., Ξεν. **3.** γενικά, λέγεται για πράγματα, όμορφος, χαριτωμένος, σε Κ.Δ.

ωραιότης, -ητος, ή, ωρίμανση φρούτων, καρπών, σε Αριστ. **II.** ακμή νεότητας, σε Ξεν.

ωρᾱκιάω, μέλ. -άσω [*ā*], λιποψυχώ, λιποθυμώ, σε Αριστοφ. (αμφίβ. προέλ.).

ωρᾱνός, Αιολ. αντί *οὔρανός*.

ωρᾱσι, -iv, επίρρ. (*ώρα*), στην κατάλληλη εποχή, σε καλή στιγμή, σε Αριστοφ.

ωρεί-τροφος, -ον, ποιητ. αντί *ορείτροφος*, επίθ. για το Βάκχο, σε Ανθ.

ωρεξάμην, Μέσ. αόρ. α' του *ορέγω*.

ωρεσί-δουπος, -ον, ποιητ. αντί *ορεσίδουπος*, αυτός που κάνει θόρυβο πάνω στα βουνά, σε Ανθ.

ωρεσί-δότης, -ου, ό (*ώρα=ώραία*), αυτός που παρέχει ώριμους καρπούς στην εποχή τους, σε Ανθ.

ωρεσιν, Επικ. δοτ. πληθ. του *ώρα*, *ώρα*.

ωρετο, γ' ενικ. Μέσ. αορ. β' του *ορνυμι*.

ωρεύω (*ώρα*), προσέχω, φροντίζω· με αιτ., σε Ησίοδ.

ωρη, ωρη, ή, Ιων. αντί των *ώρα*, *ώρα*.

ωρη-φόρος, -ον (φέρω), αυτός που προάγει τις εποχές του έτους ή φέρνει τους καρπούς στην εποχή τους, σε Ομηρ. Ύμν.

ωρίζεσκον, Ιων. παρατ. του *οαρίζω*.

ωρίκός, -ή, -όν (*ώρα*), αυτός που βρίσκεται στην ακμή του, νεαρός, ακμαίος, σε Αριστοφ.: επίρρ., *ωρικῶς πυνθάνει*, ρωτάς με τόση ντροπαλότητα, τόση χάρη, όπως ρωτούν οι νεαρές κόρες, στον ίδ.

ωρίμος, -ον, ποιητ. αντί *ώραῖος*· ώριμος, σε Ανθ.

ωρίνθην, Παθ. αόρ. α' του *ορίνω*.

ωριος, -α, -ον και -ος, -ον, I. ποιητ. αντί *ώραῖος*, αυτός που παράγεται την κατάλληλη εποχή του έτους· *ώρα*, καρποί της εποχής, σε Ομήρ. Οδ., Θεόκρ.·

II. γενικά, αυτός που γίνεται στην κατάλληλη εποχή, ο εποχιακός, σε Ησίοδ., Ανθ.: **III.** *ώρα*, τά, η εποχή, νόσον *ώρα τίκτει*, σε Βίωνα.

ωρισμένος, μτχ. Παθ. παρακ. του *ορίζω*.

ωριστος, Ιων. κράση αντί *οἰριστος*.

Ωρίων, -ωνος, ό, I. ο Ωρίων, ένας από τους γίγαντες, περίφημος κυνηγός που αγαπήθηκε από την Ηώ, αλλά φονεύτηκε από την Άρτεμη, σε Ομήρ. Οδ.: **II.** λαμπρός αστερισμός, που ονομάστηκε από τον Ωρίωνα, του οποίου (αστερισμού) η ανατολή ξεκινά αμέσως μετά το θερινό ηλιοστάσιο, ενώ η δύση συνήθως συνοδεύεται από θύελλες, σε Όμηρ. (*ι* στον Όμηρ., *ι* στους Αττ.).

ωρμάθην[ā], Δωρ. αντί *ωρμήθην*, Παθ. αόρ. α' του *ορμάω*.

ωρμᾶτο, γ' ενικ. Παθ. παρατ. του *ορμάω*.

ωρμέᾳται, -ἔᾳτο, Ιων. αντί *ωρμηνται, -ηντο*, γ' πληθ. Παθ. παρακ. και υπερσ. του *ορμάω*.

ωρνυν, ωρνῦτο, γ' ενικ. Ενεργ. και Μέσ. παρατ. του *ορνυμι*.

ωροθετέω, μέλ. -ήσω, **I.** παρατηρώ τη θέση των άστρων κατά την ώρα γεννήσεως παιδιού, σε Ανθ. **II.** είμαι ο κυρίαρχος πλανήτης κατά την ώρα γεννήσεως κάποιου, στον ίδ.

ὥρο-θέτης, -ου, ὁ (τίθημι), αυτός που παρατηρεί τους χρόνους και τους καιρούς.

ὥρό-μαντις, -εως, ὁ, αυτός που προλέγει την ώρα, ο πετεινός, σε Βάβρ.

ὥρονομέω, μέλ. -ήσω, κυβερνώ την ώρα της γεννήσεως, λέγεται για τους πλανήτες, σε Ανθ.

ὥρορε, γ' ενικ. αναδιπλ. αορ. β' του ὄρνυμι.

ὥρος, -εος, τό, Δωρ. αντί ὄρος, βουνό, σε Θεόκρ.

ὥρσα, αόρ. α' του ὄρνυμι· **ὥρτο**, γ' ενικ. Μέσ. αορ. β'.

ὥρῡγή, ἡ = ὠρυθμός, σε Πλούτ.

ὥρυγμα, -ατος, τό = το επόμ., σε Ανθ.

ὠρυθμός, ὁ, ουρλιαχτό, μουγκρητό, βρυχηθμός (λέγεται για λιοντάρι), σε Θεόκρ.

ὥρυξα, αόρ. α' του ὀρύσσω.

ὠρύομαι[ῃ], αόρ. α' ὠρῡσάμην, αποθ.· Ιων. και ποιητ. ρήμα, **I.** ουρλιάζω, λέγεται κυρίως για λύκους και σκύλους, σε Θεόκρ. κ.λπ.· αλλά και για ανθρώπους· ὄρθιον ὠρυσαι, σε Πίνδ.· ιδίως, λέγεται για ανθρώπους που βρίσκονται είτε σε άγρια λύπη είτε σε άγρια χαρά, σε Ηρόδ. **II.** μτβ., ουρλιάζω, κλαίω ουρλιάζοντας για κάποιον, τήνον μὰν θῶες, τήνον λύκοι ὠρύσαντο, σε Θεόκρ.· με αυτήν τη σημασία, ὠρύομαι ἐπὶ τινι, σε Λουκ.· περι τινά, σε Βίωνα (ηχοιμ. λέξη).

ὠρχαῖος, Ιων. κράση αντί ὁ ἀρχαῖος.

ὠρχείσθην, γ' δυϊκ. παρατ. του ὀρχέομαι.

ὠρχεῦντο, Δωρ. γ' πληθ. παρατ. του ὀρχέομαι.

ὠρώρει, γ' ενικ. υπερσ. του ὄρνυμι.

ὠωρέχῃται, Ιων. γ' πληθ. Παθ. παρακ. του ὀρέγω.

ὠώρωρκετο, γ' ενικ. Παθ. υπερσ. του ὀρύσσω.

ὥς,

A. I. 1. επίρρ. του τρόπου, **ὥς** (με τόνο), δεικτικό = οὕτως, έτσι, τοιουτοτρόπως, Λατ. sic, σε Όμηρ., Ηρόδ.· σπανίως στην Αττ.· και ὥς, και μ' όλα αυτά, οὐδ' ὥς, μηδ' ὥς, όχι έτσι, με κανέναν τρόπο, σε Όμηρ., Σοφ. **2.** σε παρομοιώσεις, ὥς..., ὡς..., έτσι... όπως..., Λατ. sic... ut..., σε Όμηρ. Ιλ., Πλάτ. **3.** έτσι, για παράδειγμα, σε Όμηρ. Οδ.· **II. 1.ὥς**, αναφ., όπως, καθώς, Λατ. ut, πρώτα απαντά στον Όμηρ.· οὕτως ὡς, Λατ. sic ut· αλλά το δεικτικό συχνά παραλείπεται· οι παρομοιώσεις πολλές φορές εισάγονται με τα ὡς ὅτε, ὡς δ' ὅτε, όπου το ὅτε συχνά φαίνεται περιττό, ἤριπε δ', ὡς ὅτε πύργος (ἤριπε), σε Όμηρ. Ιλ.· το ὡς παίρνει τόνο όταν βρίσκεται στο τέλος της πρότασης ή όταν ακολουθεί τη λέξη απ' την οποία εξαρτάται· θεὸς δ' ὡς τίετο δῆμῳ, σε Όμηρ. Ιλ.· οἱ δὲ φόβοντο βόες ὥς, σε Όμηρ. Οδ. **2.** καθώς, ακριβώς όπως, όπου μπορεί να βρίσκεται η αναφ. αντων. ὅσος, π.χ. ἐλὼν κρέας ὥς (δηλαδή ὅσον) αἱ χεῖρες ἐχάνδανον, στο ίδ.· σοὶ θεοὶ πόροιεν ὡς ἐγὼ θέλω, σε Σοφ. **3.** παρενθετικά, όταν ο ομιλητής υποστηρίζει μια γενική θέση, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, ὡς ἔοικε κ.λπ., καθώς φαίνεται· συχνά μαζί με γε ή γοῶν, ὡς γοῶν, όπως σε κάθε περίπτωση· αυτές οι φράσεις έγιναν ελλειπτικές, ὡς ἐμοὶ ή ὡς γ' ἐμοὶ (δοκεῖ)· ὡς ἀπ' ὀμμάτων (ενν. εἰκάσαι), όσο μπορεί κανείς να κρίνει με τα μάτια, σε Σοφ.· επίσης, ὡς Λακεδαιμόνιος (ενν. ὦν), θεωρούμενος ως Λακεδαιμόνιος, σε Θουκ.· ὡς γυνή, σαν γυναίκα, όπως μια γυναίκα, σε Σοφ.· έτσι το ὡς συνάπτεται με το αντικείμενο του ρήματος, συμπέμψας αὐτὸν ὡς φύλακα (ενν. εἶναι), έχει στείλει αυτόν μαζί με άλλους ως φύλακα, σε Ηρόδ.· ὡς ἐπὶ φρυγανισμόν, όπως αν συγκέντρωνα καύσιμα, σε Θουκ. **III. 1.** περιορίζει ή επιτείνει τη δύναμη των επιρρ.· ὡς ἀληθῶς, όπως είναι η αλήθεια, δηλαδή η

πραγματική αλήθεια, «το ὄντως ὄν», σε Πλάτ.· επίσης, ὕστερα ἀπὸ επιρρ. που εκφράζουν κάτι εξωπραγματικό, ἑκτακτο και θαυμαστό, *θαυμασιῶς ἢ θαυμασίως ὥς, ὑπερφυῶς ὥς*· επίσης με υπερθ. ὅπως το *ὅ τι* και το *ὅπως*· ὥς *μάλιστα* = Λατ. *quam maxime*, ὥς *ῥᾶστα* = *quam facillime*, ὥς *τάχιστα* = *quam celerrime*, σε Ηρόδ. κ.λπ.· στις φράσεις *ὥς τὸ πολὺ, ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ*, σε Πλάτ.· *ὥς ἐπὶ τὸ πλῆθος*, στον ἰδ. **2.** με την ἴδια σημασία ἐπίσης με ἐπιθ., *ὅπως ὥς βέλτισται ἔσσονται*, στον ἰδ.· *ὥς ἐς ἐλάχιστον*, σε Θουκ. **B.ῶς**, ὡς σύνδεσμος· **I.** με ονοματικές προτάσεις, = *ὅτι*, Λατ. *quod*, ὅτι, χρησιμοποιεῖται για να δηλώσει ἓνα γεγονός· *μηκέτ' ἐκφοβοῦ, ὥς σε ἀτιμάσει*, σε Σοφ. κ.λπ.· **II. 1.** ὥς, με τελικές προτάσεις, = *ἵνα, ὅπως*, για να, Λατ. *ut*· το *ὥς* και το *ὥς ἄν*, *Επικ. ὥς κεν*, συντάσσεται, ὅπως οἱ ἄλλοι τελικοί σύνδεσμοι, με υποτ. ὕστερα ἀπὸ ἀρκτικούς χρόνους και με ευκτ. ὕστερα ἀπὸ ἱστορικούς χρόνους· πρβλ. **ἴνα B, ὅπως B. 2.** με ἱστορικούς χρόνους (οριστική) για να δηλώσει ἓνα γεγονός που ἀνήκει στο παρελθόν και, ἐπομένως εἶναι ἀδύνατο να συμβεῖ, *τί μ' οὐκ ἔκτεινας, ὥς ἔδειξα μήποτε...*, ἔτσι που ποτέ δεν θα μπορούσα να δείξω..., σε Σοφ. **3.** ὥς με ἀπαρ., περιορίζει τον ἰσχυρισμό· *ὥς εἶπεῖν*, για να πούμε ἔτσι, Λατ. *ut ita dicam*, σε Ηρόδ.· *ὥς ἔπος εἶπεῖν*, κ.λπ.· *ὥς εἰκάσαι*, κάνοντας μια σκέψη, δηλαδή πιθανῶς, στον ἰδ. **III. 1.** ἀκριβῶς ὅπως το *ὥστε* με ἀπαρ., ὥστε να, Λατ. *adeo ut, ita ut*· *εὖρος ὥς δύο τριήρεας πλέειν ὁμοῦ*, τόσος κατὰ το πλάτος ὥστε να μποροῦν να πλέουν δύο τριήρεις μαζί, στον ἰδ. **2.** ἢ ὥς, ὕστερα ἀπὸ συγκρ.· *ἢ μάσσον' ἢ ὥς ἰδέμεν*, σε Πίνδ.· *μαλακώτεροι... ἢ ὥς κάλλιον*, σε Πλάτ. **IV.** αιτιολογικό, ὅπως το *ὅτι* ἢ το *ἐπεὶ*, ἐπειδὴ, γιατί, αφοῦ, Λατ. *quia, quandoquidem*· *τί ποτε λέγεις; ὥς οὐ μανθάνω*, σε Σοφ. **V. 1.** χρονικό ἀντί των *ὅτε, ἐπεὶ*, ὅταν, Λατ. *ut*· *ἐνῶρτο γέλως...*, ὥς ἴδον, το γέλιο ἀνθίσε ἀνάμεσά τους..., ὅταν εἶδαν, σε Ομήρ. *Ιλ.*· με ευκτ. για να εκφράσει ἐπαναλαμβανόμενη ἐνέργεια, ὁποτεδήποτε, κάθε φορά που..., *ὥς ἀπύκοιτο*, σε Ηρόδ. **2.** το *ὥς* φαίνεται πῶς χρησιμοποιεῖται ἀντί του *ἕως* ἢ του *ἔστε*, τόσο μακριά (στο χρόνο) ὅσο, στο ἐνδιάμεσο διάστημα, *ὥς ἂν αὐτὸς ἥλιος αἶρῃ*, σε Σοφ.· στα μεταγεν. *ελλ.* = *ἕως*, ἐνόσω, σε Κ.Δ. **VI.1.** τροπικό ἀντί του *ὅπως*, καθῶς, ὅπως, ὅπως το Λατ. *ut* ἀντί *quomodo*· *μερμήριζε...*, ὥς *Ἀχιλλῆα τιμήσειε*, σε Ομήρ. *Ιλ.*, με την ἴδια σημασία, *οὐκ ἔσθ' ὥς*, με κανέναν τρόπο δεν μπορεῖ να συμβεῖ αὐτό, σε Σοφ.· *οἶσθ' ὥς ποιήσον*, με μείξη συντάξεων ἀντί του, *ὥς χρὴ ποιῆσαι*, ἢ *οἶσθ' ὥς σε κελεύω ποιῆσαι*, στον ἰδ.· βλ. ***εἶδω B. 5. 2.** ὥς ἂν ποιήσης, με ὅποιον τρόπο κι αν ἐνεργήσεις, στον ἰδ. **VII.** τοπικό ἀντί του *ὅπου*, ὅπου, σε Θεόκρ. **Γ.** Εἰδικές χρήσεις· **I. 1.** με *μτχ.* που ἀναφέρονται στο υποκ., για να δώσει το λόγο ἢ το κίνητρο της ἐνέργειας που εκφράζεται ἀπὸ το ρήμα, ὡσάν να..., ὅπως (δήθεν)...· *διαβαίνει ὥς ἀμήσων τὸν σῖτον*, σε Ηρόδ. **2.** με *μτχ.* που ἀναφέρονται στο αντικ.· *λέγουσιν ἡμᾶς ὥς ὀλωλότας*, μιλάνε για ἐμᾶς σαν να ἔχουμε πεθάνει, σε Αἰσχύλ. **3.** με *μτχ.* ἀπόλυτες, *ἐρώτα ὅ τι βούλει, ὥς τάληθ' ἑροῦντος* (δηλ., πιστεύων με ἐρεῖν), σε Ξεν. κ.λπ. **II.** με την ἴδια σημασία ἐπίσης ὅταν βρίσκεται πρὶν ἀπὸ προθ., *ἀνήγοντο ὥς ἐπὶ ναυμαχίαν* (δηλαδή, *ὥς ναυμαχῆσοντες*), σε Θουκ.· *πλεῖς ὥς πρὸς οἶκον*, σε Σοφ.· *ὥς ἐκ κακῶν ἐχάρη*, σε Ηρόδ. **III.** οἱ προθ. *εἰς, ἐπὶ, πρὸς*, ἀρχισαν να παραλείπονται και το *ὥς*, που τις ἀκολουθοῦσε, ἀρχισε μόνο του να χρησιμοποιεῖται ὡς πρὸθ. με *αιτ.*, ἀλλὰ μόνο με *αιτ. προσ.*· *τὸν ὅμοιον ἄγει θεὸς ὥς τὸν ὅμοιον*, ο θεὸς οδηγεῖ τον ὅμοιο στον ὅμοιο, σε Ομήρ. *Οδ.*· *ὥς Ἄγιν ἐπρεσβεύσαντο*, σε Θουκ. **Δ.ῶς**, πρὶν ἀπὸ ἀνεξάρτητες προτάσεις· **I. 1.** ὥς, ἐμφαντικό ἐπιφώνημα, πῶς, πόσο, ὅπως το Λατ. *ut* ἀντί *quam*· *ὥς ἄνοον κραδίην ἔχες*, πόσο ἀνόητη καρδιά εἶχες!, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *ὥς ἀγαθόν*, σε Ομήρ. *Οδ.*· *ὥς ἀστεῖος ὁ ἄνθρωπος*, πόσο ευγενικῆς ψυχῆς ἄνθρωπος εἶναι αὐτός!, σε Πλάτ. **2.** ὅταν

βρίσκεται δίπλα σε ρήμα η δύναμή του επεκτείνεται σε ολόκληρη την πρόταση· *ὥς ὑπερδέδοικά σου*, πόσο πολύ φοβάμαι για σένα!, σε Σοφ. **3.** επίσης, στην αρχή πολλών προτάσεων σημαίνει τη γρήγορη διαδοχή των γεγονότων, *ὥς ἴδεν, ὥς μιν Ἔρωσ φρένας ἀμφεκάλυψεν*, μόλις είδε, αμέσως ο Έρωτας γέμισε την καρδιά του, δηλαδή είδε και αμέσως ο Έρωτας..., σε Ομήρ. Ιλ., *ὥς ἴδον, ὥς ἐμάνην, ὥς μεν περὶ θυμὸς ἰάφθη*, σε Θεόκρ. (ομοίως και σε Βιργ., *ut vidi, ut perii, ut me malus abstulit error*). **II. 1. ὥς**, χρησιμοποιείται για να εκφράσει ευχή, όπως το *εἴθε*, Λατ. *utinam*, μακάρι!· με ευκτ., *ὥς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος*, σε Ομήρ. Οδ.· *ὥς μὴ θάνοι*, μακάρι να μην πεθάνει!, στο ίδ. **2. ὥς**, βρίσκεται δίπλα σε άλλες λέξεις ή εκφράσεις ευχής, *ὥς ὄφελος αὐτόθ' ὀλέσθαι*, σε Ομήρ. Ιλ.· *ὥς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν*, σε Ομήρ. Οδ. **E.ὥς**, με αριθμούς δηλώνει ότι αυτοί πρέπει να λογαριάζονται μόνο κατά προσέγγιση, περίπου, σχεδόν, *σὺν ἀνθρώποις ὥς εἴκοσι*, σε Ξεν.· *παῖς ὥς ἑπταετῆς*, περίπου επτά χρόνων παιδί, σε Πλάτ.ΣΤ. **ὥς**, σε μερικές ελλειπτικές φράσεις· **1. ὥς τί** (ενν. *γένηται*); για ποιο σκοπό;, σε Ευρ. **2. ὥς ἕκαστος**, ο καθένας χωριστά, Λατ. *pro se quisque*, σε Ηρόδ., Θουκ.**Z.** Ετυμολογικά· το *ὥς* είναι επιρρ. τύπος της αναφ. αντων. *ὅς*, όπως το *τὼς* του *ὁ*, το *οὕτως* του *οὗτος*.

ὦς, τό, Δωρ. αντί *οὗς*, το αυτί.

ὦσα, Επικ. και Ιων. αντί *ἔωσα*, Ενεργ. αόρ. α' του *ὠθέω*. **ὦσαιμεν**, α' πληθ. ευκτ.

ὦσ-άν ή **ὥςᾶν**, **1.** Επικ. *ὥς κε* ή *ὥς κεν*, είναι το *ὥς* μαζί με αοριστολογικό μόριο. **2. ὥς ἐάν, ὥς ἄν...**, όπως αν, ωσάν (κάτι να υπήρξε), σε Δημ., Κ.Δ.

ὦσασκε, Επικ. αντί *ὦσε*, γ' ενικ. Ενεργ. αορ. α' του *ὠθέω*.

ὦσ-αὐτως, επίρρ. (*ὥς, αὐτως*), με όμοιο τρόπο, όμοια, απλώς έτσι· *ὥς δ' αὐτως* αντί *ὡσαύτως* δέ..., σε Όμηρ. κ.λπ.· *ὡσαύτως καί...*, με όμοιο τρόπο όπως..., σε Ηρόδ.· με την ίδια σημασία με δοτ.· *ὥς δ' αὐτως τῇσι κυσὶ θάπτονται*, στον ίδ.· *ὡσαύτως ἔχειν*, σε Πλάτ.

ὦσδε, Δωρ. αντί *ὦξε*, γ' ενικ. παρατ. του *ὄζω*.

ὦσ-εἰ ή **ὥςεἰ**, Επικ. *ὥς εἴ τε*, επίρρ., **I.** ακριβώς σαν να, σαν να, όπως αν...· *ἐφίλησ' ὥς εἴ τε πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ*, σε Ομήρ. Ιλ. **II.** με τη σημασία του, *ὥς E*, με αριθμούς, περίπου, σε Ηρόδ., Ξεν.

ὠσθήσομαι, Παθ. μέλ. του *ὠθέω*.

ὠσίν, δοτ. πληθ. του *οὗς*.

ὥσκει και **ὥσκεν**, Επικ. αντί *ὥς ἄν*.

ὥσπερ ή **ὥσπερ**, επίρρ. του τρόπου, έτσι όπως, σαν να, ακριβώς όπως, καθώς· *ἀλώμενος ὥσπερ Ὀδυσσεύς*, σε Ομήρ. Οδ. κ.λπ.· στον Όμηρ. συχνά παρεμβάλλεται μια λέξη ανάμεσα στα *ὥς* και *περ*, π.χ., *ὥς σύ περ αὐτῇ, ὥς τὸ πάρος περ, ὥς ἔσεται περ· ὥσπερ εἶχον*, ακριβώς όπως αυτοί ήταν, τότε και εκεί, σε Ηρόδ.· *εὐθύς ὥσπερ εἶχεν*, σε Ξεν.· επιτετ., *ὥσπερ γε*, ακριβώς όπως, καθώς, σε Αριστοφ.· *ομοίως, ὥσπερ*, σε Θουκ. **II.** περιορίζει ή τροποποιεί κάποιον ισχυρισμό, όπως το *ὥσπερεί*, οιονεί, ωσάν, όπως ήταν, Λατ. *tanquam· ὥσπερ ἐγγελῶσα*, σε Σοφ. **III.** χρησιμοποιείται για δήλωση χρόνου, αμέσως όταν..., σε Αριστοφ.

ὥσπερεί ή **ὥσπερεί**, επίρρ., **I.** ακριβώς όπως εάν, σαν να..., Λατ. *quasi, tanquam· ὥσπερ εἰ παρεσάτεις*, σε Αισχύλ.· *ὥσπερ τις μηδὲν διδοίῃ*, σε Σοφ. **II.** *ὥσπερ ἂν εἰ* ή *ὥσπερανεί* (το οποίο κυρίως είναι ελλειπτικό αντί *ὥσπερ ἂν ἦν, εἰ...*), σε Πλάτ.

ὥσπεροῦν ή **ὥσπεροῦν**, επίρρ., **I.** ακριβώς όπως, ακριβώς έτσι· *ὥσπερ οὖν ἀπώλετο*, σε Αισχύλ. **II.** όπως πράγματι, όπως αναμφιβόλως, *εἰ δ' ἔστιν (ὥσπερ οὖν ἔστι) θεός*, σε Πλάτ.

ὥστε, ως επίρρ.,

A. I. έχει την ίδια σχέση με το *ὥς*, όπως το *ὅστε* προς το *ὅς*, και χρησιμ. από τον Όμηρ. πιο συχνά από το *ὥς*στις παρομοιώσεις· σπανίως απαντά στους Αττ. ποιητ., *κατόρυχες δ' ἔναιον ὥστ' ἀήσυροι μύρμηκες*, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** χρησιμοποιείται για δήλωση της δύναμης ή της εξουσίας με την οποία πράττει κανείς κάτι, όπως το *ἄτε*, Λατ. *utpote· ῥεῖα μάλ'*, *ὥστε* θεός, πολύ εύκολα, σαν να είναι θεός, σε Ομήρ. Ιλ· *ὥστε περὶ ψυχῆς*, σαν να ήταν για την ζωή, σε Ομήρ. Οδ· *ὥστε ταῦτα νομίζων*, σε Ηρόδ.

B. ως σύνδ., εκφράζει το αποτέλεσμα ή την επίδραση της ενέργειας στην κύρια πρόταση. **I. 1.** με απαρ., *ὥστε* να... (κάνω κάποιο πράγμα), *εἰ δέ σοι θυμὸς ἐπέσσεται, ὥστε νέεσθαι*, αν η καρδιά σου σε σπρώχνει να επιστρέψεις, σε Ομήρ. Ιλ· *οὐ τηλίκος, ὥστε πιθέσθαι*, δεν είμαι τέτοιας ηλικίας ώστε να υπακούσω, σε Ομήρ. Οδ., Αττ. **2.** ύστερα από συγκριτικά, μετά το *ἥ*, ως β' όρος σύγκρισης, όταν η δυνατότητα του αποτελέσματος αναιρείται· *μείζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν*, μεγαλύτερα από αυτά που κάνουν κάποιον να κλάψει, δηλαδή πολύ δυνατά για δάκρυα, σε Ηρόδ· *μείζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακόν*, σε Ξεν· ο θετικός βαθμός μερικές φορές τίθεται αντί του συγκριτικού, *ψυχρόν ὥστε λούσασθαι* (αντί *ψυχρότερον ἢ ὥστε*...), πάρα πολύ κρύο για να λουστεί κάποιος, στον ίδ. **3.** με τον όρο να..., όπως το *ἐφ' ᾧτε, παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς Ἀθηναίοις, ὥστε βουλεῦσαι ὃ τι ἂν ἐκείνοις δοκῇ*, σε Θουκ. **II. 1.** με οριστ., για να δηλώσει έμφαση το αποτέλεσμα, το πραγματικό αποτέλεσμα· *οὐχ οὕτω φρενοβλαβέες...*, *ὥστε... ἐβούλοντο*, όχι τόσο παράφρονες ώστε να θέλουν, σε Ηρόδ· *βέβηκεν ὥστεπᾶν ἔξεστι φωνεῖν*, σε Σοφ. κ.λπ. **2.** στην αρχή μιας πρότασης, για να δηλώσει ισχυρό συμπέρασμα· λοιπόν, επομένως, συνεπώς· *ὥστ' ὄλωλα καὶ σε προσδιαφθερῶ*, στον ίδ· με προστ., *ὥστε μὴ λίαν στένε*, σε Σοφ· *ὥστε θάρρει*, σε Ξεν. **III.** με μτχ. καθ' έλξη αντί απαρ., όταν υπάρχει μτχ. στην κύρια πρόταση· *τοσοῦτον διενεγκόντες, ὥσθ'... ἐπιτάττοντες*, διαφωνούσαν τόσο πολύ ώστε να επιβάλουν φρουρούς, σε Ισοκρ.

ὥστιζομαι, μέλ. Αττ. *ὥστιοῦμαι*· Παθ., θαμιστικό του *ὠθέομαι*, σπρώχνω και σπρώχνομαι, στριμώχνω και συνάμα στριμώχνομαι· κυρίως με δοτ. προσ., *ὥστιεῖ Κλεωνύμω*, θα πιεστείς από τον Κλεώνυμο, σε Αριστοφ· *ὥστιοῦνται ἀλλήλοισι περὶπρώτου ξύλου*, στον ίδ· απόλ., *εἰς τὴν προεδρίαν πᾶς ἀνὴρ ὥστίζεται*, αγωνίζεται για την πρώτη θέση, στον ίδ.

ὥστοργος, Δωρ. κράση αντί *ὁ ἄστοργος*.

ὠσφρόμην, αόρ. β' του *ὠσφραίνομαι*.

ὠσω, μέλ. του *ὠθέω*.

ὠτᾱκουστέω, μέλ. -ήσω, ακούω με περιέργεια, κρυφακούω, παρακολουθώ προσεκτικά, σε Ηρόδ., Ξεν. κ.λπ.

ὠτ-ᾱκουστής, -οῦ, ὁ (ἀκούω), αυτός που κρυφακούει, κατάσκοπος, σε Αριστ.

ὠτᾱν ή **ὠτάν**, **ὠτᾱν** ή **ὠτάν**, βλ. **τᾱν, τᾱν**.

ὠτᾱριον[ᾱ], τό, υποκορ. του *οὔς*, μικρό αυτί, αυτάκι, σε Ανθ.

ὠτε, Δωρ. αντί *ὥστε* (Α), σε Πίνδ.

ὠτειλή, ή, I. τραύμα πρόσφατο· *δείξεν αἷμα καταρρέον ἐξ ὠτειλῆς*, σε Ομήρ. Ιλ· *αἶμ' ἔπι θερμόν ἀνήνοθεν ἐξ ὠτειλῆς*, στο ίδ. **II.** σημάδι τραύματος, πληγή, ουλή, σε Ξεν., Πλούτ., (αμφίβ. προέλ.).

ὠτίον, τό, υποκορ. του *οὔς*, αλλά συχνά = *οὔς*, σε Ανθ., Κ.Δ.

ὠτίς, -ίδος, ἡ (οὔς), εἶδος γερανίου με μακριά φτερά πιθ. ο αγριόγαλλος, σε Ξεν.

ὠτρῦνα, αόρ. του *ὀτρύνω*.

ὠτώεις, -εσσα, -εν (οὔς, ὠτός), ποιητ. επίθ., αυτός που έχει αυτιά ή λαβές, σε Ομήρ. Ιλ., Ησίοδ.

ωὔτός, Ιων. και Δωρ. αντί *ὁ αὐτός*.

ὠφειλα, αόρ. *ἀ'* του *ὀφέλλω*.

ὠφέλεια και ὠφελία, Ιων. **ὠφελή, ἡ (ὠφελέω)**· **I.** βοήθεια, συνδρομή, προστασία, επικουρία, κυρίως στον πόλεμο, σε Θουκ.· *τὴν ὠφέλειαν παρέχειν τινί*, στον ιδ.· *ὠφελίας τυγχάνειν*, στον ιδ.· *οὐ μετὰ τῶν κειμένων νόμων ὠφελίας*, όχι για βοήθεια που να συνάδει με τους υπάρχοντες νόμους (όπου το *ὠφελίας* ισοδυναμεί προς το *ὠφελίας ἔνεκα*), στον ιδ. **II. 1.** χρησιμότητα, χρήση, κέρδος, πλεονέκτημα, ὠφελος, σε Ηρόδ., Σοφ.· με γεν. αντικ., *ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν φίλων*, προς ὠφελος αὐτῶν (των φίλων), για το δικό τους κέρδος, σε Πλάτ. **2.** πηγή κέρδους ή ὠφέλειας, ὠφέλεια, βοήθεια, στον ιδ. κ.λπ. **3.** ὠφέλεια που προέρχεται από τον πόλεμο, λεία, λάφυρο, θήραμα, σε Ξεν., Πλούτ.

ὠφελος, -ε, β' και γ' ενικ. αορ. β' του ὀφείλω II.

ὠφελέω, μέλ. -ήσω, αόρ. *ἀ'* *ὠφέλησα*, παρακ. -ηκα, υπερσ. *ὠφελήκη*· Παθ. μέλ. *ὠφελήθισμαι* και μέλ. Μέσ. στην Παθ. φωνή, με Παθ. σημασία, *ὠφελήσμαι*, Παθ. αόρ. *ἀ'* *ὠφελήθην*, παρακ. *ὠφέλημαι*, γ' ενικ. υπερσ. *ὠφέλητο (ὄφελος)*. **I.** βοηθώ, υποστηρίζω, συντρέχω, συνδράμω, **1.** ἀπὸλ., εἶμαι χρήσιμος ή ὠφέλιμος σε κάποιον· *τὰ μηδὲν ὠφελουῖντα*, σε Αισχύλ.· *οὐδὲν ὠφελεῖ*, σε Θουκ. **2.** κυρίως με αιτ. προσ., ὅπως το Λατ. *juvare*, εἶμαι ὠφέλιμος σε κάποιον, τον ὠφελῶ, σε Ηρόδ., Αισχύλ. κ.λπ.· *ὠφελῶ τινα ἔς τι*, ὠφελῶ κάποιον σε κάποιο πράγμα, σε Θουκ. **3.** σπανιότερα, στους ποιητές κυρίως, με δοτ. προσ., ὅπως το Λατ. *prodesse*, σε Τραγ., Αντιφ. **4.** σε μία περίπτωση συντάσσεται με γεν., *οὐδεὶς ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνεται' ὠφελῶν*, κανένας δεν εμφανίστηκε για να βοηθήσει προς αυτή την επιθυμία, σε Σοφ. **5.** με σύστ. αιτ., *ὠφέλειαν ὠφελῶ τινα*, παρέχω σε κάποιον βοήθεια, σε Πλάτ.· με την ίδια σημασία με ουδ. επιθ., *οὐδὲν τινα ὠφελῶ*, δεν παρέχω καμία βοήθεια σε κάποιον, σε Ηρόδ.· *πολλά, πλεον, πλειστον, ὡς πλεῖστα, ὠφελῶ τινα*, σε Ευρ. κ.λπ. **II.** Παθ., βοηθούμαι, δηλαδή λαμβάνω βοήθεια, συνδρομή ή προστασία, κερδίζω ὠφελος ή πλεονεκτήματα· *πρὸς τινος*, από πρόσωπο ή πράγμα, σε Ηρόδ.· *ἔκ τινος*, σε Αισχύλ.· *ἀπὸ τινος*, σε Θουκ.· *ὑπὸ ή παρὰ τινος*, σε Πλάτ.· με μτχ., *ὠφελεῖσθαι ἰδὼν*, ὠφελούμαι από την όψη ενός πράγματος, σε Θουκ.· με ουδ. επιθ., *οὐδὲν ὠφελουμένη*, σε Σοφ.

ὠφέλημα, -ατος, τό, I. χρήσιμο ή ὠφέλιμο πράγμα, ὠφέλεια, κέρδος, σε Αισχύλ., Ευρ. **II.** γενικά, ὠφέλεια, πλεονέκτημα, κέρδος, σε Σοφ., Ξεν.

ὠφελήσιμος, -ον, χρήσιμος, ὠφέλιμος, σε Σοφ., Αριστοφ.

ὠφέλησις, -εως, ἡ, βοήθεια, επικουρία· ὅπως το *ὠφέλεια*, κέρδος, ὠφελος, βοήθεια, πλεονέκτημα, σε Σοφ.

ὠφελητέος, -α, -ον, ρημ. επίθ., **I.** απαραίτητος στην παροχή βοήθειας ή κατάλληλος να βοηθηθεί, σε Ξεν. **II.** *ὠφελητέον*, αυτός που κάποιος πρέπει να βοηθήσει· *τὴν πόλιν*, στον ιδ.

ὠφελία, Ιων. -ίη, βλ. [ὠφέλεια](#).

ὠφέλιμος, -ον και -η, ον, βοηθητικός, χρήσιμος, ὠφέλιμος, επικερδής, πλεονεκτικός, προνομιοῦχος, λέγεται για ανθρώπους και πράγματα, σε Θουκ. Πλάτ. κ.λπ.· *τινι*, σε κάποιον, σε Ευρ. κ.λπ.· *ἔς τι*, προς κάτι, για κάποιον

σκοπό, σε Θουκ.· *πρόστι*, σε Πλάτ.· *τὸ ὠφέλιμον*, ως ουσ., στον ίδ· *επίρρ.*, -
μωσ, σε Ξεν.· *υπερθ*. -*ῶτατα*, στον ίδ.

ὤφελλον, Επικ. αντί *ὄφελον*, αόρ. β' του *ὀφείλω*.

ὤφήμερε, κράση αντί *ὥ ἐφήμερε*.

ὤφθην, Παθ. αόρ. α' του *ὀράω*.

ὤφληκα, παρακ. του *ὀφλισκάνω*.

ὤφλον, αόρ. β' του *ὀφλισκάνω*.

ὤχα, παρακ. του *οἶγνυμι*· **ὤχατο**, Ιων. αντί *ὠγμένοι ἦσαν*, γ' πληθ. Παθ.
υπερσ.

ὤχετο, γ' ενικ. παρατ. του *οἴχομαι*.

ὠχράω, μέλ. -*ήσω*, γίνομαι *ωχρός* ή *χλωμός*· *ὠχρᾶν χροά*, έχω *ωχρή* *χροιά*,
είμαι *κιτρινωπός*, σε Ομήρ. Οδ.

ὠχριάω, = *ὠχράω*, γίνομαι *ωχρός*, σε Αριστοφ., Αριστ.

ὠχρός, -**ά**, -**όν**, *ωχρός*, *χλωμός*, *κιτρινωπός*, λέγεται για την επιδερμίδα, σε
Ευρ., Αριστοφ.· λέγεται επίσης για *βάτραχο*, σε Βατραχομ.· *τὸ ὠχρόν*, το
κίτρινο χρώμα, σε Πλάτ.

ὤχρος, -**ου**, **ὁ**, *χλώμιασμα*, *ωχρότητα*, ως επί το πλείστον το *ωχρό* χρώμα που
προκαλείται από φόβο· *ὤχρος δέ μιν εἶλε παρειάς*, σε Ομήρ. Ιλ.

ὠχρότης, -**ητος**, **ή**, *ωχρότητα*, σε Πλάτ.

ὤχωκα, Ιων. παρακ. του *οἴχομαι*.

ὤψ, **ή** (**ὤψομαι**, μέλ. του *ὀράω*), *μάτι*, *πρόσωπο*, *ὄψη*, σε Όμηρ., Ησίοδ.·
εἰς ὧπα ἰδέσθαι τινί, κοιτάζω κάποιον *κατάματα*, σε Ομήρ. Ιλ.· και *ἀπόλ.*, *εἰς*
ὧπα ἰδέσθαι, σε Ομήρ. Οδ.· *ἀλλά, θεῆς εἰς ὧπα ἔοικεν*, (λέγεται για την
Ελένη) είναι στο πρόσωπο *ὅμοια* με τις *αθάνατες θεές*, σε Ομήρ. Ιλ.

ὤψαι, β' ενικ. Παθ. παρακ. του *ὀράω*.